

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 293/2017-59

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Sásfaiom, Mlynárska 15, Košice, proti uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky č. 133 NZ z 27. marca 2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkové okolnosti

1. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141a ods. 5 písm. b) a čl. 141a ods. 9 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) č. 133 NZ z 27. marca 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd uznesenie zrušil a vec vrátil súdnej rade na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňuje si náhradu trov konania o ústavnej sťažnosti. Uznesením ústavného súdu z 31. mája 2017 bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. Návrhu na vydanie dočasného opatrenia odložením vykonateľnosti napadnutého uznesenia ústavný súd nevyhovel.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa 5. septembra 2016 až 7. septembra 2016 zúčastnila výberového konania na obsadenie voľného miesta sudcu na Okresnom súde Rožňava, v ktorom sa umiestnila na prvom mieste a bola rozhodnutím výberovej komisie vyhlásená za úspešnú uchádzačku na obsadenie voľného miesta sudcu. Súdna rada napadnutým uznesením na základe podkladov Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „NBÚ“) v tajnom hlasovaní

rozhodla, že sťažovateľka nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne.

3. Na hlasovaní súdnej rady bolo prítomných 13 členov, z ktorých za hlasovalo 7, zdržalo sa hlasovania 6 a nikto nehlasoval proti. Sťažovateľka tvrdí, že vopred nebola oboznámená s hodnotením NBÚ ani s informáciami a skutočnosťami v ňom uvedenými, ktoré by mala objasňovať a vysvetľovať. K priebehu zasadnutia predchádzajúceho hlasovaniu sťažovateľka uvádza: *„Podstatou boli odpovede na otázky, či sťažovateľka nežije s otcom jej dcéry, čo uviedla aj v dotazníku, či vie o jeho podnikateľskej činnosti a jeho problémoch, či jej matka darovala 10 000 Eur, čo bolo taktiež v dotazníku uvedené (pričom išlo o výnos zo stavebného sporenia, ktoré jej tak na 90% platila matka), či vlastní ojazdený osobný automobil 8-9 ročný zakúpený v roku 2016 za 10 000 Eur z vyradovania vo firme bývalého partnera, ktorý navyše v tom čase už nebol jej konateľom, či dom otec daroval svojej dcére. Celkový čas prerokovania výsledkov bezpečnostnej previerky bol cca 5 min. Sťažovateľka nemala možnosť pripraviť sa na preukázanie, že všetky tvrdenia, ktoré v dotazníku uviedla sú na 100 % pravdivé, pretože vopred nebola oboznámená so zisteniami NBU, t. j. k akým skutočnostiam by sa mala vyjadrovať a čo preukazovať.“*

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Argumentáciu sťažovateľky (po abstrahovaní od výhrad všeobecnej povahy) je možné zhrnúť do nasledujúcich bodov:

a) Napadnuté uznesenie nie je nijako odôvodnené, nie je zrejmé, na základe akých kritérií, dôkazov a z akých dôvodov súdna rada dospela k svojmu rozhodnutiu. S dôvodmi negatívneho rozhodnutia nebola sťažovateľka oboznámená ani na verejnom zasadnutí 27. marca 2017.

b) U sťažovateľky neexistujú a ani nemôžu byť preukázané žiadne skutočnosti v zmysle § 57 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“). Len nepochybné preukázanie nesplnenia zákonných kritérií predpokladov sudcovskej spôsobilosti je dôvodom na negatívne rozhodnutie súdnej rady. Pri rozhodovaní o prijímaní stanoviska o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti sa musí postupovať zhodne ako pri rozhodovaní disciplinárneho senátu o strate predpokladov sudcovskej spôsobilosti, pretože čl. 141a ods. 5 písm. b), resp. čl. 141a ods. 10 ústavy upravujú zhodné kritériá pre vznik alebo zánik sudcovskej spôsobilosti. V disciplinárnom konaní o strate sudcovskej spôsobilosti počas výkonu funkcie platí zásada prezumpcie neviny, pričom povinnosť ju rešpektovať sa vzťahuje na ktorýkoľvek štátny orgán.

c) Pri rozhodovaní o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti musí súdna rada postupovať podľa zásad spravodlivého súdneho konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súdna rada prijíma stanovisko na základe podkladov od NBÚ a vyjadrenia kandidáta na vymenovanie za sudcu, z čoho vyplýva rovnoprávne postavenie týchto subjektov. Súdna rada porušila právo sťažovateľky na rovnosť v právach a princíp rovnosti zbraní, pretože nezabezpečila, aby sťažovateľka mala právo oboznámiť sa so všetkými informáciami v stanovisku NBÚ a vyjadriť sa k nim v primeranom čase, prípadne predložiť dôkaz o opaku, a to v prípade potreby aj písomnou formou vopred. Vo veci sťažovateľky bola v procese rozhodovania porušená zásada rovnosti zbraní a princíp kontradiktórnosti konania, súdna rada tak porušila čl. 6 ods. 1 dohovoru, a tým aj čl. 30 ods. 4 ústavy.

d) Súdna rada rozhodla o sudcovskej spôsobilosti sťažovateľky na podklade zistení NBÚ predložených bez potreby podkladať ich dôkazmi a sťažovateľka nemala možnosť ich vyvrátiť. Na základe takejto nerovnosti v právach súdna rada prijala rozhodnutie. Podľa názoru sťažovateľky tak súdna rada *de facto* nemá reálny vplyv na rozhodovanie o sudcovskej spôsobilosti, o podmienkach sudcovskej spôsobilosti tak rozhoduje NBÚ ako orgán výkonnej moci. Tým došlo k porušeniu povinnosti ustanovenej v čl. 2 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorej je štátny orgán oprávnený konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

e) Napadnuté rozhodnutie je arbitrárne, nepresvedčivé, nepreskúmateľné a v konečnom dôsledku v rozpore so základnými zásadami, ktoré v oblasti výberu sudcov musia byť rešpektované. V súlade s čl. 48 odporúčania Výboru ministrov Rady Európy členským štátom č. CM/Rec (2010) 12 zo 17. novembra 2010 má sťažovateľka právo na to, aby konanie pred súdnou radou, ktorá rozhoduje o výbere do funkcie sudcu, bolo transparentné a aby mala možnosť oboznámiť sa s dôvodmi prijatých rozhodnutí.

III.

Vyjadrenie súdnej rady, replika sťažovateľky a priebeh konania

III.1. Vyjadrenie súdnej rady:

5. Na výzvu ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti vyjadrila súdna rada. Zastáva názor, že jej postup pri rozhodovaní o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti kandidáta na funkciu sudcu bol v súlade s jej ústavným a zákonným vymedzením, a preto navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že práva sťažovateľky napadnutým uznesením porušené neboli.

6. V podrobnostiach uvádza, že postup pri rozhodovaní o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti kandidáta na funkciu sudcu je upravený zákonnými ustanoveniami, ktoré ukladajú súdnej rade prerokovať predmetnú vec na neverejnom zasadnutí, umožniť kandidátovi na funkciu sudcu vyjadriť sa, rozhodnúť o veci v tajnom hlasovaní a rozhodnutie (vo forme uznesenia) bezodkladne doručiť kandidátovi. Súdna rada sťažovateľke umožnila vyjadriť sa k zisteniam vyplývajúcim z podkladov NBÚ, následne v tajnom hlasovaní rozhodla, že sťažovateľka nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Súdna rada bola uznášaniashopná, z 13 prítomných členov hlasovalo 7 za, 6 sa zdržalo a proti nehlasoval nikto. Uznesenie bolo sťažovateľke doručené do vlastných rúk na neverejnom zasadnutí.

7. Súdna rada nesúhlasí s tvrdením sťažovateľky, že sa pri rozhodovaní o prijímaní stanoviska o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti musí postupovať zhodne ako pri rozhodovaní disciplinárneho senátu o strate predpokladov sudcovskej spôsobilosti. Súdna rada nie je orgánom výkonu súdnej moci, na rozhodovanie ktorého by sa vzťahovali všeobecné procesné právne predpisy. Nemožno ju stavať ani na úroveň disciplinárneho senátu, ktorý je orgánom súdneho typu oprávneným rozhodovať o disciplinárnej zodpovednosti sudcu, a preto argumentácia sťažovateľky, podľa ktorej musí súdna rada postupovať podľa zásad spravodlivého súdneho konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je v tomto zmysle irelevantná. Rozhodovanie súdnej rady podľa čl. 141a ods. 5 písm. b) v spojení s čl. 141a ods. 9 ústavy nie je rozhodovaním sporu medzi NBÚ a kandidátom na vymenovanie za sudcu, ale realizáciou ústavnej pôsobnosti prijímať stanovisko o splňaní, resp.

nesplňaní predpokladov sudcovskej spôsobilosti, a to na základe podkladov od NBÚ a vyjadrenia kandidáta na vymenovanie za sudcu.

8. Súdna rada rovnako nesúhlasí s tvrdením sťažovateľky, že *de facto* nemá reálny vplyv na rozhodovanie o sudcovskej spôsobilosti a že o podmienkach sudcovskej spôsobilosti rozhoduje NBÚ. K tomu dodáva, že predmetom rozhodovania súdnej rady nie je vyhodnotenie zaslané NBÚ podľa § 69b ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale morálny štandard a integrita sudcu, pričom pri rozhodovaní vychádza nielen z podkladov NBÚ, ale aj z komplexného posúdenia kandidáta na vymenovanie do funkcie sudcu.

9. K tvrdeniu sťažovateľky, že vopred nebola oboznámená s hodnotením NBÚ ani informáciami a skutočnosťami v ňom uvedenými, ktoré by mala objasňovať a vysvetľovať, súdna rada uvádza, že jej predseda, ako aj samotná súdna rada postupovali vo veci sťažovateľky pri prijímaní stanoviska o nesplnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti podľa platnej právnej úpravy: „*Právo oboznámiť sa vopred s podkladmi pre rozhodovanie o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti zabezpečenými NBÚ má člen súdnej rady, ktorý je oprávnenou osobou s osobitným postavením podľa § 34 ods. 1 písm. g) zákona o ochrane utajovaných skutočností. Takou osobou však nie je kandidát na vymenovanie za sudcu. Kandidát na vymenovanie za sudcu je oprávnený vyjadriť sa k zisteniam vyplývajúcim z podkladov a to tak, aby nedošlo k zásahu práv tretích osôb a nebol ohrozený zdroj informácií (§ 27ga ods. 5 zákona o súdnej rade).*“ Poskytnutie hodnotenia a informácií obsiahnutých v podkladoch sťažovateľke vopred by tak bolo v rozpore s citovanou právnou úpravou, a tým aj v nesúlade s čl. 2 ods. 2 ústavy.

10. Súdna rada ďalej zdôrazňuje, že rozhoduje vždy uznesením, na prijatie ktorého je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov, pričom v prípade rozhodovania o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti je hlasovanie tajné. Uznesenie súdnej rady ako výsledok hlasovania orgánu verejnej moci je právnou skutočnosťou verejného práva, nejde o individuálny právny akt. S odvolaním sa na rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 29/2011 dodáva, že výsledok hlasovania týkajúci sa kreovania verejných, resp. ústavných činiteľov sa neodôvodňuje, pričom za hlasovanie nemožno brať hlasujúceho na zodpovednosť.

11. Súdna rada nemala povinnosť odôvodniť rozhodnutie, na ktorom sa uzniesla, rokovala neverejne, hlasovala tajne. Jej povinnosťou bolo umožniť, aby sa kandidát k zisteným podkladom vyjadril pred rozhodnutím a až následne súdna rada rozhodla. Nesúhlasí s tvrdením, že je napadnuté rozhodnutie arbitrárne, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Keďže súdna rada rokovala neverejne, nie je možné vyhovieť požiadavke transparentnosti v zmysle zverejnenia výstupov z neverejného zasadnutia, lebo tým by došlo k porušeniu postupov ustanovených zákonom. Rovnako súdna rada postupovala u všetkých kandidátov, u ktorých rozhodovala o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti. Dôsledné dodržanie ustanovení zákona o neverejnom zasadnutí súdnej rady vylučuje arbitrárnosť (svojevôľu). K namietanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia cituje súdna rada viacero častí z odôvodnenia rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 29/2011.

12. K tvrdenému porušeniu čl. 30 ods. 4 ústavy súdna rada v závere vyjadrenia uvádza, že uvedené ustanovenie nezaručuje právo verejnú funkciu dostať, ale právo uchádzať sa o ňu za rovnakých podmienok, aké majú vytvorené iní uchádzači. V prípade sťažovateľky išlo o právo uchádzať sa o výkon funkcie sudcu, kde mala vytvorenú rovnakú príležitosť ako ostatní uchádzači. Splnenie

podmienok podľa § 5 zákona o sudcoch vrátane úspechu vo výberovom konaní je vstupom do procesu končiaceho vymenovaním za sudcu, v ktorom je možnosť úvahy, ktorú má výberová komisia, súdna rada alebo prezident Slovenskej republiky.

III.2. Replika sťažovateľky:

13. Sťažovateľka v replike uvádza, že z vyjadrenia súdnej rady vyplýva odlišná interpretácia a aplikácia príslušných ustanovení ústavy a zákona upravujúcich postup súdnej rady pri rozhodovaní, či kandidát spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Porušením ústavného práva na prístup k inej verejnej funkcii v zmysle čl. 30 ods. 4 ústavy je aj to, že orgány zabezpečujúce prístup k týmto funkciám nezabezpečia „objektívitu konania“. V právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektivitu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva, ako aj objektivitu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci, alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu. Uplatňovanie ochrany uvedeného práva musí byť v činnosti každého orgánu verejnej moci zabezpečené reálne a musí prebiehať na nediskriminačnom základe.

14. Rovnako cituje z rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 29/2011 a zdôrazňuje, že to, že súdna rada pri výkone právomoci hlasuje tajne, neznamená, že nie je možné vyhovieť implicitným požiadavkám objektívnosti, napr. vypočítaním kandidáta či inou justifikáciou. Ďalej sa odvoláva na judikatúru ústavného súdu vo vzťahu k princípu právnej istoty a k výkladu a uplatňovaniu základných práv a slobôd.

15. V ďalšej časti repliky podrobne analyzuje vzťah čl. 141a ods. 5 písm. b) a ods. 9 ústavy v procese kreácie ústavnej funkcie sudcu a následne čl. 141a ods. 5 písm. b) a i), čl. 141a ods. 10 a 11 a čl. 147 ods. 1 ústavy. Vyvodzuje z nich vzájomnú súvislosť a významovú nadväznosť ich textov, čo zakladá povinnosť zhodnej interpretácie a aplikácie pri riešení otázky splnenia, resp. straty predpokladov sudcovskej spôsobilosti, ktorej zákonné kritériá sú v § 5 ods. 6 a 7 zákona o sudcoch, a preto musia zo zhodných kritérií vychádzať súdna rada aj disciplinárny senát v príslušnom konaní: *„Pri zhodnej zákonnej úprave hmotnoprávných kritérií predpokladov sudcovskej spôsobilosti, ktoré sa zisťujú v konaniach pred súdnou radou i disciplinárnym senátom, výsledkom ktorého je rozhodnutie o splnení predpokladov (resp. nesplnení) u kandidátov na sudcov alebo o strate predpokladov vymenovaných sudcov, musí byť nevyhnutne obsahovo zhodný aj procesný postup v týchto dvoch konaniach.“*

16. K možnosti sťažovateľky vyjadriť sa k všetkým zisteniam NBÚ porovnáva postup súdnej rady podľa § 27ga ods. 5 zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rade“) a postup NBÚ pri realizácii bezpečnostného pohovoru v rámci rozhodovania o bezpečnostných preverkách podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Považuje za nevyhnutné, aby súdna rada postupovala obdobne na neverejnom zasadnutí vždy, ak sú v podkladoch NBÚ uvádzané skutočnosti odôvodňujúce negatívne rozhodnutie o sudcovskej spôsobilosti kandidáta.

17. K materiálnej preskúmateľnosti rozhodnutia súdnej rady cituje sťažovateľka z rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 83/06. Zdôrazňuje požiadavky na konanie orgánu verejnej moci a na

nevyhnutnosť prejavu objektívneho postupu aj vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu pre rozhodnutie. Zotrváva na argumentácii o povinnosti orgánu verejnej moci v konaniach o základných právach občanov dôsledne dodržať princíp spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V závere repliky vyjadruje nesúhlas so zvoleným procesným postupom súdnej rady, ktorý by mal byť v praxi odlišne upravený (vyhotovením písomného záznamu na neverejnom zasadnutí), a konanie súdnej rady pri posudzovaní splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti považuje za nedôsledné plnenie jej povinnosti podľa § 27ga zákona o súdnej rade vo vzťahu k ústavným limitom objektivity konania a rozhodovania orgánov verejnej moci.

18. Ústavná sťažnosť bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Marianne Mochnáčovej, ktorej funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. Podľa čl. X bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019, prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Vec sťažovateľky bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, členovi IV. senátu ústavného súdu, ktorý v roku 2021 pracuje v zložení Libor Duľa (predseda senátu), Miroslav Duriš a Ladislav Duditš (členovia senátu), preto bolo o ústavnej sťažnosti rozhodnuté v tomto zložení senátu.

19. Ústavný súd pre úplnosť dodáva, že v priebehu konania nadobudol 1. marca 2019 účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý sa podľa § 246 ods. 1 použije aj na konania začaté pred 28. februárom 2019, pričom v zmysle § 246 ods. 2 právne účinky dovtedy vykonaných úkonov zostávajú zachované.

20. Pokiaľ ide o skutkové okolnosti priebehu zasadnutia predchádzajúceho prijatiu napadnutého uznesenia, ústavný súd konštatuje, že tvrdenia účastníkov konania, teda sťažovateľky a súdnej rady, sú v zásade nesporné. Pre objektivitu zistení sa ústavný súd oboznámil so zápisnicou z 15. neverejného zasadnutia súdnej rady konaného 27. marca 2017 č. KSR-V-8-2/2017 a so zvukovým záznamom zo zasadnutia, pričom obidva tieto materiály podliehajú režimu utajenia v stupni „vyhradené“. Bez toho, aby došlo k ohrozeniu utajovaných skutočností ústavný súd považuje za potrebné spresniť skutkové tvrdenia účastníkov konania v tom smere, že na zasadnutí bolo osobne prítomných 12 členov súdnej rady, z ktorých 7 hlasovalo za návrh uznesenia, že sťažovateľka spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, a 5 členov sa zdržalo hlasovania.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

21. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka, že súdna rada napadnutým uznesením zasiahla do základného práva sťažovateľky na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy (ďalej aj „napadnuté základné právo“), a to postupom, ktorý je v rozpore s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141a ods. 5 písm. b) a čl. 141a ods. 9 ústavy a zároveň v rozpore s čl. 6 ods. 1 dohovoru (ďalej aj „súvisiace referenčné normy“).

22. Vychádzajúc zo zásady viazanosti ústavného súdu rozsahom a dôvodmi návrhu, je potrebné v posudzovanej veci ustáliť, čo je obsahom napadnutého základného práva v špecifickom prípade

kandidáta na vymenovanie za sudcu a či okolnosti, za ktorých bolo vydané napadnuté uznesenie, nasvedčujú tomu, že došlo k jeho porušeniu v neprospech sťažovateľky.

IV.1. K obsahu práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok:

23. Článok 30 ods. 4 ústavy zaručuje každému občanovi právo na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok. Základné právo v ňom obsiahnuté definoval ústavný súd ako kľúčové politické právo, ktoré súvisí s charakterom Slovenskej republiky ako demokratického a právneho štátu [čl. 1 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 92/2012)]. Ústavný súd už v minulosti vo svojej rozhodovacej činnosti výslovne identifikoval niektoré z verejných funkcií, na ktoré sa vzťahuje ochrana čl. 30 ods. 4 ústavy. Patrí medzi nich aj funkcia sudcu všeobecného súdu, ktorý je podľa ústavy bezprostredným vykonávateľom jednej zo zložiek štátnej moci, súdnej moci (napr. III. ÚS 79/04, II. ÚS 29/2011).

24. Obsahom základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy je prístup k volenej a inej verejnej funkcii a možnosť nediskriminačného uchádzania sa o takú funkciu. Článok 30 ods. 4 ústavy nezaručuje právo verejnú funkciu dostať, ale iba právo na prístup k nej, t. j. právo uchádzať sa o verejnú funkciu za rovnakých podmienok, aké majú vytvorené iní uchádzači (IV. ÚS 299/2011, I. ÚS 397/2014).

25. Orgány zabezpečujúce prístup k voleným a iným verejným funkciám môžu porušiť čl. 30 ods. 4 ústavy aj tým, že „sťažia, uľahčia alebo znemožnia uchádzanie sa o funkciu“ (III. ÚS 75/01), resp. ak nezabezpečia „objektívitu konania“ (II. ÚS 9/00). V nadväznosti na uvedené východiská ústavný súd tiež uviedol (II. ÚS 5/03), že „v právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektivitu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva alebo základnej slobody, ako aj objektivitu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva alebo základnej slobody, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu. Uplatňovanie a ochrana každého základného práva alebo slobody musí byť v činnosti každého orgánu verejnej moci zabezpečená reálne a musí prebiehať na nediskriminačnom základe. Táto požiadavka sa dotýka každého úkonu orgánu verejnej moci, ktorý priamo alebo aspoň sprostredkovane súvisí s ochranou alebo uplatňovaním základného práva alebo slobody.“ Vo veci sp. zn. PL. ÚS 35/03 ústavný súd uviedol, že „subjektom tohto práva je každý občan Slovenskej republiky, ktorý sa o volenú funkciu uchádza“ (k tomu pozri aj I. ÚS 76/2011).

26. Porušenia základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy sa možno účinne domáhať vtedy, ak v súvislosti s ním dôjde zároveň aj k porušeniu ústavnej zásady rovnakého zaobchádzania (nediskriminácie), ktorá je v označenom ustanovení ústavy explicitne vyjadrená dikciou „... za rovnakých podmienok“ (I. ÚS 397/2014). V nadväznosti na túto požiadavku ústavný súd vyslovil vo veci sp. zn. II. ÚS 161/03, že „k možnému porušeniu ústavnej zásady rovnakého zaobchádzania (nediskriminácie) môže dôjsť iba v okruhu osôb nachádzajúcich sa v rovnakej právnej a/alebo faktickej situácii, pričom s niektorými z nich sa zaobchádza odlišne bez rozumného a racionálneho dôvodu“. Podobne ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 5/03 uviedol, že „tento základný princíp (rovnosti, pozn.) je porušený vždy vtedy, ak sa s jednou skupinou adresátov noriem v porovnaní s inou skupinou zaobchádza inak, hoci medzi

oboma skupinami nie sú rozdiely takého druhu a takej závažnosti, že odôvodňujú takéto nerovnaké zaobchádzanie“. Totožné východiská zopakoval ústavný súd aj vo veci sp. zn. I. ÚS 76/2011.

27. Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd sumarizuje, že podstatou základného práva vyplývajúceho z čl. 30 ods. 4 ústavy je zachovanie prístupu k verejnej funkcii za rovnakých podmienok, teda bez možnosti diskriminačného správania zo strany orgánu verejnej moci pri výkone jeho kreačnej právomoci. Zaistenie rovnakých podmienok prístupu k verejnej funkcii si pritom vyžaduje, aby ustanovené (uplatňované) kritériá prístupu k verejnej funkcii boli objektívne a primerané. K možnému porušeniu ústavnej zásady rovnakého zaobchádzania (nediskriminácie) v súvislosti so základným právom na prístup k verejnej funkcii môže dôjsť iba v okruhu osôb nachádzajúcich sa v rovnakej právnej a (alebo) faktickej situácii, pričom s niektorými z nich sa zaobchádza odlišne bez rozumného a racionálneho dôvodu. K diskriminačnému prístupu vo vzťahu k určitému uchádzačovi o verejnú funkciu dôjde vtedy, ak tento bude (bol) „znevýhodnený oproti iným občanom nachádzajúcim sa v rovnakej právnej a/alebo faktickej situácii“ (I. ÚS 76/2011, m. m. tiež II. ÚS 48/97, III. ÚS 75/01).

IV.2. K ústavnému postaveniu súdnej rady a jej rozhodovaniu:

28. Text ústavy neobsahuje osobitnú definíciu súdnej rady ako ústavného orgánu. Ústavný súd v náleze č. k. PL. ÚS 2/2012 z 18. novembra 2015 vymedzil jej postavenie v ústavnom poriadku Slovenskej republiky a označil ju za osobitný nezávislý ústavný orgán súdnej moci garantujúci predovšetkým nezávislé postavenie súdnej moci a sudcovskú legitimitu, zodpovedajúci za chod súdnictva, správu súdnej moci a súdnictva, ako aj transparentnosť súdnictva, ktorý má byť plnohodnotným partnerom moci zákonodarnej a výkonnej. Súdna rada je tak jediným samostatným ústavným telesom, ktorého zásadnou úlohou je (spolu)účasť na personálnom a inom utváraní inej ústavnej sústavy, celej jednej moci, ktorou je všeobecné súdnictvo, teda je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy (čl. 141a ods. 1 ústavy). Medzi právomoci súdnej rady patrí predkladanie návrhov prezidentovi Slovenskej republiky na vymenúvanie a odvolávanie sudcov [čl. 102 písm. t) a čl. 145 ods. 1 ústavy].

29. Článok 141a ods. 7 ústavy (do 31. decembra 2020 to bol čl. 141a ods. 6 ústavy, pozn.) určuje kvórum na prijatie uznesenia súdnej rady tak, že je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov. Spôsob hlasovania súdnej rady je upravený v zákone o súdnej rade. V čase prijatia napadnutého rozhodnutia platilo pravidlo (§ 6 ods. 8 zákona o súdnej rade v znení účinnom do 30. júna 2017), že hlasovanie súdnej rady je verejné s výnimkami uvedenými v tomto ustanovení a v ďalších prípadoch ustanovených zákonom. Jedným z nich bolo aj hlasovanie pri rozhodovaní súdnej rady o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti uchádzača o funkciu sudcu (§ 27ga ods. 4 posledná veta zákona o súdnej rade).

30. Rozhodnutia súdnej rady nie sú vyhotovované vo forme podobnej individuálnym aktom aplikácie práva (súdny alebo administratívny rozhodnutiam), preto neobsahujú odôvodnenie v štandardnej písomnej podobe. Základné východiská spôsobu spoznávania dôvodov vedúcich k prijatiu konkrétneho rozhodnutia súdnej rady vyslovil ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 29/2011. Po rozhodnutí o porušení základného práva sťažovateľa na prístup k voleným a iným verejným funkciám neodôvodnením rozhodnutia o vymenovaní do funkcie sudcu v ňom vyslovil závery, že (vtedy) novozavedená právna úprava vyhotovovania zvukového záznamu a zápisnice zo zasadnutí

súdnej rady v § 6 ods. 10 zákona o súdnej rade vytvára rovnováhu medzi nezávislosťou či autonómnosťou súdnej rady na jednej strane a jej zodpovednosťou a transparentnosťou na strane druhej. Aj v čase prijatia napadnutého uznesenia platila tá istá právna úprava, ktorá ustanovovala, že z každého zasadnutia súdnej rady sa vyhotovuje zvukový záznam a zápisnica, z ktorej musí byť okrem účasti, programu zasadnutia súdnej rady a obsahu prijatých uznesení zrejmý aj obsah, priebeh rokovania a výsledok hlasovania o jednotlivých bodoch programu zasadnutia súdnej rady.

31. Následne ústavný súd v ďalších rozhodnutiach zotrval na argumentácii a záveroch vyplývajúcich zo spomínaného nálezu (III. ÚS 531/2014, I. ÚS 238/2015, III. ÚS 588/2016, III. ÚS 135/2018). Je teda možné uzavrieť, že prijaté uznesenia súdnej rady spolu so zápisnicami z hlasovania, zápisnicami zo zasadnutia súdnej rady a zvukovými záznamami zo zasadnutí súdnej rady pokrývajú ústavné štandardy nearbitrárnosti rozhodovania súdnej rady (porovnaj nálež PL. ÚS 6/2018, body 50 a 51).

32. Z ústavnej inštitucionálnej úpravy súdnej rady vyplýva predpoklad, že členovia súdnej rady majú k jednotlivým posudzovaným otázkam svoju pozíciu, ktorú vyjadrujú v rozprave. Následné rozhodnutie každého člena v hlasovaní je jeho voľnou úvahou, ktorá neznamená absenciu úvah pre určité hlasovanie (to je svojvôľa), ale dovoľuje mať každému členovi svoje vlastné dôvody. U členov súdnej rady sa teda predpokladá, že budú mať určité predstavy o koncepcii justície, pričom sa vyžaduje prienik predstáv aspoň 10 členov na to, aby došlo k rozhodnutiu. Ústavodarca nepredpisuje jeden model výberu sudcov a jeden model uvažovania o sudcovskom povolání, ale deleguje to na demokraticko-expertný orgán (PL. ÚS 6/2018).

33. Na totožných právnych východiskách sú založené aj existujúce rozhodnutia ústavného súdu, ktorými nebolo vyhovené ústavným sťažnostiam proti rozhodnutiam súdnej rady o tom, že sťažovateľ nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti (II. ÚS 164/2017, I. ÚS 396/2016).

IV.3. K námietkam sťažovateľky a súvisiacim referenčným normám:

34. Ústavný súd na tomto mieste opakuje, že sťažovateľka namieta porušenie výlučne základného práva na prístup k inej verejnej funkcii podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, pričom toto právo mala porušiť súdna rada rozhodnutím založeným na postupe, ktorý je v rozpore s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141a ods. 5 písm. b) a čl. 141a ods. 9 ústavy. Osobitne namieta, že k porušeniu základného práva došlo porušením zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, čo je zároveň porušením čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K aplikácii čl. 30 ods. 4 ústavy:

35. Reštriktívnym pohľadom na označený čl. 30 ods. 4 ústavy, ktorého obsah vymedzil ústavný súd v časti IV.1, je možné jednoznačne skonštatovať, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nepredniesla žiadne skutkové tvrdenia o jej právnej diskriminácii, resp. žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť jej právnu nerovnosť oproti iným uchádzačom o funkciu sudcu pri spornom rozhodovaní súdnej rady.

36. V tejto súvislosti je potrebné zaujať stanovisko k povahe uznesenia súdnej rady o tom, že uchádzač spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Jeho získanie predstavuje v procese kreácie ústavnej funkcie sudcu všeobecného súdu jeden z ďalších predpokladov, ktorého splnenie je nevyhnutné pre konečné predloženie návrhu na vymenovanie za sudcu prezidentovi Slovenskej

republiky (§ 5 ods. 1 zákona o sudcoch). Samozrejme, že v každej fáze plnenia zákonných predpokladov musí byť rešpektovaný zákaz diskriminácie (I. ÚS 76/2011). Uchádzač o funkciu sudcu si musí byť vedomý, že v každom zo štádií procesu vzniku tejto funkcie môže potenciálne neuspieť. Za diskrimináciu teda nemožno považovať samotný fakt, že sťažovateľka nezískala dostatočný počet hlasov na pozitívne rozhodnutie sudcovskej spôsobilosti.

37. Pre posúdenie, či postup a samotné rozhodnutie súdnej rady možno považovať za diskriminačné, teda či nimi mohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, je potrebné zohľadniť, či súdna rada vo vzťahu k sťažovateľke aplikovala inú procedúru než vo vzťahu k všetkým ostatným kandidátom v tej istej právnej pozícii. V tejto súvislosti sťažovateľka netvrdí a ústavný súd ani nezistil, že by v prípade ktoréhokoľvek iného uchádzača vydala súdna rada písomné a odôvodnené rozhodnutie, z tohto pohľadu sťažovateľka diskriminovaná nebola.

38. Ústavný súd za významné považuje, že v prípade sťažovateľky, ako aj v prípadoch všetkých ostatných uchádzačov je rozhodnutie súdnej rady výsostne individuálnej povahy, a to z hľadiska skutkovej pozície vyplývajúcej z kompletného procesu zabezpečovania podkladov pre rozhodovanie o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti, jeho posúdenia, priebehu vypočutia sťažovateľky súdnou radou a následného rozhodovania každého jednotlivého člena súdnej rady. Skutkové okolnosti preto *a priori* nemôžu obsahovať prvky diskriminácie. Sťažovateľka totiž namieta v zásade iba spôsob rozhodovania súdnej rady, ktorá postupovala podľa právnej úpravy, ktorá bola v tom čase rovnaká u každého uchádzača o funkciu sudcu.

K namietanému neodôvodneniu rozhodnutia súdnej rady:

39. Ústavný súd v bodoch 29 až 33 odôvodnenia zdôraznil, že za platnej právnej úpravy pri absencii „štandardného“ písomného odôvodnenia je možné spoznávať dôvody rozhodnutia súdnej rady predovšetkým zo zápisnice a z obsahu zvukového záznamu z jej zasadnutia. Je pochopiteľné, že dodržanie požiadavky transparentného konania je citlivo vnímané pri posudzovaní predpokladov sudcovskej spôsobilosti. Ústavný súd opakuje, že odhalenie, ktoré konkrétne informácie zistené o uchádzačovi boli zo strany súdnej rady vnímané ako problematické pre budúci výkon funkcie, musí vyplývať zo samotného priebehu zasadnutia súdnej rady, z otázok kladených uchádzačovi pri vypočutí, prípadných reakcií členov súdnej rady či z predložených materiálov.

40. Ústavný súd rekapituluje, že zo zápisnice zo zasadnutia súdnej rady a zo zvukového záznamu vyplýva, že zástupca NBÚ bez prítomnosti sťažovateľky ako uchádzačky o funkciu sudcu informoval členov súdnej rady o zisteniach týkajúcich sa sťažovateľky. Tým podľa názoru ústavného súdu upriamil pozornosť členov súdnej rady na informácie, ktoré mohli byť sporné z pohľadu možného konfliktu s požiadavkami sudcovskej spôsobilosti. Za prítomnosti sťažovateľky udelila predsedníčka súdnej rady slovo zástupcovi NBÚ, ktorý so súhlasom súdnej rady kládol sťažovateľke otázky, na ktoré sťažovateľka odpovedala. V ďalšom priebehu predsedníčka súdnej rady viedla zasadnutie spôsobom, ktorý umožnil všetkým prítomným členom súdnej rady klásť sťažovateľke otázky, čo niektorí z nich využili a sťažovateľka na ich otázky odpovedala. Po ich zodpovedaní ďalšie otázky pre sťažovateľku neboli. Z toho je možné vyvodiť záver, že suma informácií z predložených dokumentov, rozpravy a odpovedí na otázky členov súdnej rady bola pre každého z prítomných členov postačujúca pre kvalifikované rozhodnutie.

41. Nasledujúce samotné rozhodovanie súdnej rady tajným hlasovaním znamená, že každý z jej členov, ktorý sa na hlasovaní zúčastnil, si musel vytvoriť vlastný vnútorný názor na otázku, či uchádzačka spĺňa všetky zákonné predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Ústavný súd nie je oprávnený vyhodnocovať konkrétne skutkové okolnosti, ktoré boli spôsobilé ovplyvniť hlasovanie jednotlivých členov súdnej rady. V tejto súvislosti ústavný súd sám nemôže posudzovať, či niektorý z dôvodov vylučujúcich, resp. spochybňujúcich splnenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti bol naplnený. To ponecháva ústavná i zákonná úprava vo výlučnej pôsobnosti súdnej rady. Ústavný súd nie je opravným (a ani skutkovým) súdom, ktorý by bol oprávnený samostatne preverovať splnenie jednotlivých hmotnoprávných predpokladov spôsobilosti alebo ich absenciu. Ide o autonómne právo súdnej rady, za ktoré nesie ako celok zodpovednosť, a zároveň o individuálnu diskreciu každého člena súdnej rady na úrovni expertnej voľnej úvahy.

42. Sťažovateľka ako kandidát na vymenovanie za sudcu sa osobne zúčastnila konania pred súdnou radou o predpokladoch sudcovskej spôsobilosti, dostala príležitosť odpovedať na otázky vyplývajúce zo zistení v podkladoch zabezpečených NBÚ a samotnou súdnou radou. Zo znenia zvukového záznamu z 15. neverejného zasadnutia súdnej rady, s ktorým sa ústavný súd oboznámil, je možné vyvodiť, že nemožno mať rozumné pochybnosti o možnosti sťažovateľky rozpoznať skutočnosti, ktoré členovia súdnej rady mohli vnímať ako problematické pre výkon funkcie sudcu.

43. Ústavný súd preto nepovažuje za opodstatnenú námietku sťažovateľky o neodôvodnení rozhodnutia a nemožnosti oboznámiť sa s dôvodmi negatívneho rozhodnutia súdnej rady.

K procesu posudzovania spôsobilosti v súlade so súvisiacimi referenčnými normami:

44. Sťažovateľka v podrobnostiach namieta, že postup súdnej rady spôsobujúci porušenie základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy spočíva v nesprávnom postupe súdnej rady, ktorý nebol v súlade s čl. 141a ods. 5 písm. b), ods. 9 ústavy. Domnieva sa, že proces rozhodovania súdnej rady v prípade posudzovania splnenia podmienok sudcovskej spôsobilosti u uchádzača o funkciu sudcu má byť rovnaký, ako pri posudzovaní splnenia podmienok sudcovskej spôsobilosti u sudcov už vykonávajúcich svoju funkciu (čl. 141a ods. 10 ústavy).

45. Tento právny názor však nemá oporu v ústave ani v zákone o súdnej rade.

46. Do obsahu základného práva na prístup k inej verejnej funkcii za rovnakých podmienok nepatrí právny nárok na získanie verejnej funkcie, ale iba právo uchádzať sa o ňu za rovnakých podmienok, teda bez diskriminačného prístupu. Uchádzač o funkciu sudcu sa nachádza v štádiu kandidatúry na vymenovanie za sudcu, čo znamená, že nepožíva prerogatívy, ktoré sa nadobúdajú až vymenovaním za sudcu všeobecného súdu, medzi ktoré patrí aj neodvolateľnosť z funkcie sudcu s výnimkou prípadov uvedených v čl. 147 ústavy, resp. zánik funkcie sudcu výlučne z dôvodov ustanovených v zákone (§ 17 zákona o sudcoch).

47. Status uchádzača o verejnú funkciu je odlišný od statusu nositeľa verejnej funkcie, čo samo osebe naznačuje, že rozdielna právna úprava postupu posudzovania predpokladov sudcovskej spôsobilosti u uchádzača o funkciu sudcu na jednej strane a u sudcu na strane druhej nemôžu zakladať diskrimináciu a nerovný prístup k verejnej funkcii. Samotná ústava (v znení účinnom v čase rozhodovania súdnej rady, pozn.) zverila rozhodovanie o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti v prípade uchádzačov o funkciu sudcu do právomoci súdnej rady (čl. 141a ods. 9

ústavy), kým rozhodovanie o strate predpokladov sudcovskej spôsobilosti u sudcu už ustanoveného do funkcie zverovala do právomoci disciplinárneho senátu (čl. 141a ods. 10 ústavy). Pri posudzovaní „zániku“ predpokladov sudcovskej spôsobilosti ide nielen o ochranu už nadobudnutých práv nositeľa existujúcej ústavnej funkcie sudcu, ktorá môže zaniknúť len spôsobom, ktorý predpokladá ústava, resp. zákon, ale predovšetkým o verejný záujem na ochrane samotnej funkcie sudcu.

K aplikácii záruk spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

48. Ústavný súd sa v ďalšej časti vyjadrí k námietke sťažovateľky, že k zásahu do jej základného práva došlo nerešpektovaním princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti, ktoré sú procedurálnymi požiadavkami zachovania práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka nenamieta priamo jeho porušenie a uvádza ho iba ako súvisiacu referenčnú normu, napriek tomu je potrebné zaujať jednoznačné stanovisko k jeho aplikabilite v posudzovanej veci.

49. Použiteľnosť civilnej (netrestnej) časti práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vyplýva z bohatej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“). Základné princípy jeho interpretácie sa vzťahujú k definícii pojmu „občianske práva a záväzky“, vymedzeniu pojmu „spor“ (anglicky „dispute“, francúzsky „contestation“) a vymedzeniu pôsobnosti z ďalších hľadísk. Procesné požiadavky práva na spravodlivé prejednanie veci, medzi ktoré patrí aj zásada rovnosti zbraní a zásada kontradiktórnosti, sa však môžu uplatňovať jedine v konaní pred súdom, alebo pred iným orgánom, ktorý spĺňa definičné znaky „tribunálu“ vyplývajúce z judikatúry ESLP.

50. Je potrebné zdôrazniť, že inštitucionálne požiadavky novej aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžadujú, aby orgán, pred ktorým sa vedie konanie („tribunál“) plnil súdne funkcie (Astradsson proti Islandu, sťažnosť č. 26374/2018 a prejudikatúra tam citovaná), to znamená, že ide o orgán zriadený zákonom, ktorý rozhoduje v rámci svojej právomoci postupom upraveným zákonom, pričom jeho právomoc je rozhodovacia, spočívajúca vo vydávaní záväzných rozhodnutí. Môže ísť o súd v rámci súdnej sústavy štátu alebo mimo nej. Pokiaľ sa týka súdnej rady, ESLP zaujal v minulosti výslovné stanovisko, že to nie je súdny orgán (Paluda proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 58688/11, ods. 38, 39). Naopak, čl. 6 ods. 1 dohovoru sa aplikuje vtedy, keď súdna rada koná ako disciplinárny orgán v konaní, ktoré sa spravuje trestným poriadkom (Olujich proti Chorvátsku, sťažnosť č. 22330/05).

51. Európsky súd pre ľudské práva vyslovil, že záruky čl. 6 ods. 1 dohovoru sa týkajú aj kandidátov na funkciu sudcu (Juričič proti Chorvátsku, sťažnosť č. 88222/09), to ale platí až pre štádium prípadného súdneho konania, v ktorom sa výsledok výberového konania preskúmava, nie pre proces výberu či posudzovania spôsobilosti na výkon funkcie. Podobne platí, že výberové konanie je spravídla založené na voľnej úvahe orgánu, ktorý ho vykonáva, a jeho výsledky nie sú právne vymáhateľné na rozdiel od ochrany už existujúceho právneho vzťahu, resp. verejnej funkcie (Regner proti Českej republike, sťažnosť č. 35289/11). Napokon ESLP vyslovil aj názor, že z čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je možné vyvodit' právo na získanie verejnej funkcie (Džidževa-Trendafilova proti Bulharsku, sťažnosť č. 12628/09 a judikatúra tam citovaná).

52. Argument sťažovateľky, že pri rozhodovaní súdnej rady o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti mala byť dodržaná zásada rovnosti zbraní a zásada kontradiktórnosti, je preto nedôvodný. Súdna rada totiž nekonala ako súdny orgán, jej činnosť pri rozhodovaní sa spravovala

zákonom o súdnej rade v platnom znení, ktorý súdnej rade ukladal iba umožniť, aby sa kandidát o funkciu sudcu vyjadril k zisteniam vyplývajúcim z dodaných podkladov (§ 27ga ods. 5). Porušenie tejto povinnosti sťažovateľka nenamietala. Zákon tiež upravoval postavenie a úlohy NBÚ v tomto procese, z ktorých nie je možné vyvodiť rovnocenné postavenie uchádzačky a NBÚ ani opozitné postavenie pri rozhodovaní súdnej rady v zmysle obsahu zásady kontradiktórnosti.

53. Ústavný súd teda uzatvára, že účelom ochrany poskytovanej v čl. 30 ods. 4 ústavy je zabezpečenie rovnosti prístupu k voleným a iným verejným funkciám v stanovení takých podmienok, ktoré budú garantovať, že právnymi predpismi akejkoľvek právnej sily, ako aj praxou orgánov verejnej moci nemožno v rovnakom okamihu a v rovnakej situácii preferovať niektoré skupiny pred inými, prípadne ich vystaviť nerovnosti v podobnej právnej situácii. Porušenie tohto ústavného príkazu je dôvodné vysloviť iba za situácie zistenia diskriminácie osôb v rovnakej faktickej alebo právnej situácii, a to bez rozumného a racionálneho dôvodu (II. ÚS 161/03, II. ÚS 48/97). Takúto formu porušenia čl. 30 ods. 4 ústavy sťažovateľka nepreukázala. Dôvody rozhodnutia súdnej rady sú rozpoznateľné z priebehu rokovania súdnej rady zachyteného vo zvukovom zázname a v zápisnici. K diskriminácii sťažovateľky nedošlo ani postupom súdnej rady s odkazom na čl. 141a ods. 2 písm. b) a ods. 5 ústavy. A napokon procesné záruky čl. 6 ods. 1 dohovoru sa pri rozhodovaní súdnej rady o podmienkach sudcovskej spôsobilosti neaplikujú.

54. Napadnutým uznesením súdnej rady preto nebolo porušené základné právo sťažovateľky na prístup k inej verejnej funkcii za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, a to ani samostatne, ani v spojení so súvisiacimi referenčnými normami, a preto ústavný súd nemal inú možnosť, ako ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

55. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní neopomenul ani skutočnosť, že nálezom č. k. PL. ÚS 21/2014 z 30. januára 2019 (publikovaným pod č. 40/2019 Z. z.) okrem iného rozhodol, že čl. 141a ods. 9 v časti slov „plniaceho úlohy ochrany utajovaných skutočností“ ústavy v znení ústavného zákona č. 161/2014 Z. z. nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy, ako aj že § 27ga, § 27h ods. 1 druhá veta a § 31 zákona o súdnej rade nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy. Ústavný súd však v tejto súvislosti musí konštatovať, že spomínaný nález nemá na ústavnoprávne posúdenie sťažovateľkinej veci senátom ústavného súdu vplyv, keďže na napadnuté rozhodnutie súdnej rady v sťažovateľkinej veci bolo potrebné nahliadať prizmou v tom čase platného a účinného znenia ústavy a zákona o súdnej rade, pre ktoré platila prezumpcia ústavnosti právnych predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Libor DUEA
predseda senátu